

Pilna potrzeba propagowania Katolickiej Nauki Społecznej w Akcji Katolickiej

Nauka o społeczeństwie i życiu społecznym, którą Kościół katolicki przekazuje i głosi, ma niezmienną wartość i aktualność. Jej światłem jest prawda, celem sprawiedliwość, a główną siłą miłość (MM IV,2). Dzięki niej może dokonać się prawdziwy rozwój polegający na tym, że zarówno jednostki, jak i ogół ludzi przejdą z mniej ludzkich warunków życia do warunków bardziej godnych człowieka, jak np.: przejście od biedy do posiadania przynajmniej dóbr niezbędnych do życia, przezwyciężenie klęsk społecznych, rozszerzenia się oświaty, zdobywanie kultury, wzrost poszanowania godności ludzi, współdziałanie wszystkich dla dobra wspólnego, wola życia w pokoju i harmonijnej współpracy. Ale to wszystko może się dokonać przy uznaniu najwyższych wartości i samego Boga jako twórcy i celu, przy rozwoju wiary jako daru Bożego i przy jedności wszystkich w miłości Chrystusa, który nas wzywa do uczestniczenia w życiu Boga żywego i Ojca nas wszystkich ludzi (PP 20-21). Osoba ludzka jest podmiotem i ośrodkiem społeczeństwa, które przez swoje struktury, organizacje i funkcje ma na celu tworzenie i nieustanne doskonalenie takich warunków ekonomicznych i kulturowych, które pozwalają możliwie największej liczbie osób na rozwijanie swych zdolności i zaspokajanie uprawnionego pragnienia doskonałości i szczęścia. Z tej to przyczyny Kościół zawsze będzie sprzeciwiał się wszystkim formom niewolnictwa, wyzysku i manipulacji ludźmi. Istnieje wzajemna zależność między postępem osoby ludzkiej i rozwojem społeczeństwa, czyli im lepsi obywatele tym lepszy naród. Z godności osoby ludzkiej wynikają podstawowe prawa człowieka. Kościół głosi potrzebę poszanowania ich i obrony. Solidaryzuje się z wszystkimi, którzy są dyskryminowani i prześladowani i dąży do likwidacji takiej niesprawiedliwości. Każda osoba ludzka ma podstawowe prawo do tworzenia i udziału w dobro wspólnego, czyli do takich warunków życia społecznego, w jakich ludzie mogą pełnić i szybciej osiągnąć swoją osobistą doskonałość. Dobro wspólne jest związane z dobrem osoby ludzkiej i zobowiązuje władze publiczne, by nie tylko szanowały prawo człowieka, ale by ułatwiały wypełnienie odpowiadających im obowiązków. W tym celu istnieje władza publiczna, by roztropnie troszczyć się o dobro wspólne z korzyścią dla wszystkich obywateli i dla każdego człowieka. Życiem społecznym według zasad Katolickiej Nauki Społecznej, powinny rządzić zasada solidarności i pomocniczości. Zasada solidarności chroni dobro wspólne, a zasada pomocniczości chroni należną autonomię poszczególnych osób, wspólnot lokalnych i jednostek "pośrednich". Co jednostka z własnej inicjatywy i własnymi siłami może działać, tego nie wolno wydzierać jej na rzecz społeczeństwa. Każda akcja społeczna ma charakter pomocniczy: czyli winna pomagać ludziom a nie niszczyć ich, odbierać im autonomię oraz wchłaniać przez społeczność większe i wyższe. Podobnie nie rozwiąże się trudnych problemów społeczno-ekonomicznych jeśli ludzie nie będą solidaryzować się ze sobą, w celu wspólnego ich rozwiązania i pomnażania dobra wspólnego. Musi być zabezpieczona podmiotowość społeczeństwa przez to, że każdy na podstawie swej pracy będzie mógł uważać siebie równocześnie za współgospodarza wielkiego warsztatu pracy. W tym celu należy połączyć pracę z kapitałem i powołać do życia pośrednie organizmy społeczne o celach gospodarczych, społecznych i kulturalnych: autonomiczne i lokalne we wzajemnej współpracy, przyporządkowane wymogom dobra wspólnego i aktywne w życiu tychże społecznych organizmów (LE 14.7). Praca zaś ma stanowić podstawowy wymiar bytowania człowieka na ziemi, zaś podstawowym celem produkcji jest nie tyle wzrost masy towarowej, zysk czy zdobycie wpływów, ale służenie całym sercem człowiekowi z uwzględnieniem jego podstaw materialnych i duchowych, moralnych i religijnych. Sprawiedliwe, proporcjonalne i odpowiedzialne uczestnictwo wszystkich członków i sektorów społeczeństwa w rozwoju życia społeczno - gospodarczego, politycznego i

kulturalnego, jest pewną drogą do zbudowania dobrego systemu współistnienia ludzi. Uczestnictwo jest głęboką aspiracją człowieka i wyraża jego godność i wolność. Potrzebna jest w życiu społecznym zarówno personalizacja jak i socjalizacja. Potrzebne jest także upowszechnienie zasady uniwersalnego przeznaczenia dóbr, to znaczy, że dobra ziemi przeznaczone są do użytku wszystkich ludzi, tak by wszyscy mogli korzystać z prawa do życia w sposób odpowiadający godności osoby oraz potrzebom rodziny. Bóg przeznaczył ziemię, ze wszystkim, co ona zawiera na użytek wszystkich narodów tak, by dobra stworzone dochodziły do wszystkich w słusznej mierze - w duchu sprawiedliwości, który towarzyszy miłości (GS 69). Stąd wynika prawo do własności prywatnej, podporządkowane prawu powszechnego użytkowania, czyli uniwersalnemu przeznaczeniu dóbr. Stąd w Polsce udaremnienie prawa do uwłaszczenia przez veto prezydenckie jest skutkiem manipulacji stosowanej przez media oraz zachłanności nomenklatury, która obficie sama zawłaszczyła sobie majątek wypracowany przez naród i będące jego wspólnym dobrem. Choćby tylko tak pobieżny przegląd podstawowych zasad Katolickiej Nauki Społecznej uświadamia nam, że w Polsce jest ona bardzo słabo znana i realizowana w życiu społecznym i narodowym. Nawet prawicowi politycy często powołują się na Katolicką Naukę Społeczną, ale jakże mało odwołują się do jej zasad przy tworzeniu polskich programów naprawy Rzeczypospolitej. Katolicka Nauka Społeczna nie może być tylko hasłem do kariery politycznej, ale wszędzie powinna być wnikliwie studiowana, realizowana i powszechnie stosowana. Jest to szczególnie ważne i pilne zadanie dla katolików świeckich zrzeszonych w Akcji Katolickiej, a nawet we wszystkich stowarzyszeniach katolickich, organizacjach rządowych, samorządowych i związkowych.

† Edward M. Frankowski